

8 אפריל, 2024
כ"ט אדר ב תשפ"ד

לכבוד,
משרד הכלכלה והתעשייה

א.ג.ג.

הנדון: התייחסות "אשכול היקבים" (ע"ר)

לטיטת נוהל נלווה להוראת מנכ"ל 2.5 – יבוא משקאות משכרים מסוג יין במכלים של 15,000 ליטר ומעלה

עיקרי התייחסות

1. אשכול היקבים הינה עמותה רשומה המייצגת את יקבי הבוטיק בישראל ובה רשומים למעלה מ-50 יקבים.
2. העמותה מתנגדת בתוקף לטיטת הנוהל המוצע.
3. התשתית העובדתית המוצגת בטיטה אינה נכונה; לא קיים מחסור בייצור ענבי יין בישראל עבור תעשיית היין המקומית.
4. קבלת הנוהל המוצע תגרום לפגיעה קשה במגדלי גפן יין אשר נטעו כרמים תוך הסתמכות על המצב הקיים. השינוי הרגולטורי מתעלם לחלוטין מהשפעתו עליהם שצפויה לפגוע קשות בענף חקלאי חשוב זה ואולי להביא להכחדתו, כפי שקרה עם 400,000 עצי זית שנעקרו.
5. הנוהל לא נועד, כמוצהר בו, לתת מענה למחסור בחומר גלם, אלא נועד לאפשר יבוא יין בצוברים ואת העברתו לשיווק בבקבוקים כשהוא מהול ביין מתוצרת ישראלית. השינוי המוצע יגרום להצפת השוק ביין זול ונחות אשר יימכר לצרכן כיון איכותי מבית הייצור של יקב ישראלי, ובכך ייפתח פתח רחב להטעיית הצרכן הישראלי בחסות החוק, ולפגיעה במוניטין הטוב של ענף גידול ענבי יין ושל תעשיית היין הישראלי.
6. אנו צופים כי יבוא יין בצוברים ומהילתו ביין שיוצר בארץ, תפגע קשות בכורמים, תביא במהרה לפיטוריהם של עשרות כורמים המעבדים את הכרמים, ותייצר אבטלה נוספת בענף החקלאות אשר ממילא נפגע בשנים האחרונות.
7. מתוך יקבי הבוטיק הפועלים כיום בארץ, כ-40% מגדלים ענבי יין לצרכי היקב שלהם ואת היתרה משווקים ליקבים אחרים.
8. במדינה בה חוקי התכנון והרגולציה המופעלת על היקבים היא מהמכבידות ודורשת עלויות השקעה כבדות, יבוא יין בצוברים יהווה מכשול לכושר הפרנסה של היקבים וליכולתם לממן את הפעילות של היקב ובתוך כך תביא לסגירתם.
9. ישראל הינה מדינת יין צעירה השייכת לעולם החדש, את המוניטין האיכותי והמקצועיות אשר פיתחה בארץ ובעולם בעמל רב במשך שנים עשוי נוהל זה למחוק.

התייחסות לעובדות

1. הבסיס העובדתי לשינוי המוצע שגוי מיסודו ונשען על הנחה שגויה כי ישנו מחסור בענבי יין לייצור יינות בעקבות משבר הקורונה, וירוס שתקף את הגפנים, שינויי אקלים ואיסור בציר ב-4 שנים הראשונות של הגפן עפ"י דיני ערלה. טענות אלה מופרכות ולהלן ההוכחות לכך:

- עפ"י נתוני מועצת הגפן והיין ומשרד החקלאות בישראל קיימים 60,000 דונם כרמי יין מניבים, וכן עוד כ- 10,000 דונם חדשים שצפויים להניב בדירוג בכל אחת משלוש השנים הקרובות. היקף זה מספק את צרכי תעשיית היין המקומית.
- הקורונה לא פגעה בהיקפי הייצור ואף נהפוך הוא, ייצור היין עלה בתקופה זו ובהלימה צריכתו.
- בעבר היה וירוס שפגע בשתילים ואולם מאז פותח זן חדש עמיד והשנה ניטעו כ- 10,000 דונם ממנו. כלומר, השפעת הוירוס הייתה מוגבלת ולא השפיעה על היקף התוצרת.

לסיכום העובדות – נראה כי הבסיס העובדתי לשינוי מבוסס על "נתונים" שאינם נתמכים במציאות בפועל. לא קיים ולא צפוי מחסור בייצור מקומי של ענבי יין לצרכי תעשיית היין בישראל. אישור הנוהל יגדע את הענף עליו חקלאות הכרמים וענף היין הישראלי מתבססים, ויתרה מכך יגרום נזק בלתי הפיך למאות משפחות ועסקים המתפרנסים מענף זה. מדינת ישראל מתהדרת בסיסמה "קונים כחול לבן", ובאותה נשימה מבקשת לייבא יין שימהל ביין ישראלי תחת מותג "ישראלי" ללא כל אחריות לטיב היין ולנזק שיסב ברמת האיכות והתדמית של היין הישראלי.

כעמותה המייצגת את יקבי הבוטיק אנו מבקשים להדגיש כי בתהליך גיבוש הנוהל המוצע לא הייתה התייעצות עם המגדלים, עם הייננים ועם בעלי היקבים לא כל שכן עם מועצת גפן היין ומשרד החקלאות.

ייבוא יין מוכן לשתייה בצוברים גדולים מהווה תחרות ישירה לענף גידול ענבי יין בישראל

בדברי ההסבר נאמר שייבוא בצוברים אינו תחליף מלא לייצור מענבים מקומיים אלא מיועד להשלים חוסרים בחומר הגלם. זוהי טענה חסרת שחר, לא רק משום שלא קיימים חוסרים כאמור, אלא משום שברור כשמש שיקב שייבא יין מוכן בצוברים, יבקב אותנו כמות שהוא או במקרה הגרוע מבחינת הענף יערבב (בלנדינג) וישוק אותנו כיון תחת מותג היקב, ובכך יחסוך לעצמו את עלויות רכישת הענבים ואת תהליך הייצור.

לאור האמור, הנוהל יפגע גם יפגע בענף גידול כרמי יין בישראל וההשפעה תהיה רעה בהכרח על כלל התעשייה.

בניגוד לדברי ההסבר, מטרתו האמיתית של השינוי המוצע נועדה להקים תחרות לא הוגנת לענף החקלאות של גידול כרמי יין בישראל. משום שהחקלאי הישראלי יאלץ להתחרות עם מדינות היבוא בתנאים לא שווים: עלויות הגידול בישראל גבוהות לאין שיעור מעלויות הגידול במדינות התחרות מכל היבט אפשרי: עלות המים, עלות כוח העבודה, תשומות עיבוד, אישורים, רישיונות, כשרויות וכיוצ"ב.

ענף גידול ענבי היין מסתמך על הסכמים ארוכי טווח בין החקלאים ליקבים. הכורמים נוטעים כרמי יין מתוך הסתמכות על התקשרויות מתמשכות עם היקבים. מודל זה מייצר וודאות לשני הצדדים: היקב מקבל ענבים מכרם ידוע ומפוקח, והחקלאי מגדל ומשווק את תוצרתו ליקב בתמורה מוסכמת. מתוך כך, החקלאים נוטעים כרמים לשנים רבות קדימה תוך השקעת הון משמעותית, ומתוך הסתמכות על ההתקשרויות עם היקבים.

בישראל 2024 התפתחה תרבות ותיירות יין, המושתתת על חקלאות, תרבות של FARM TO TABLE ואירוח, אשר מהווה מושך תיירותי לקהלים מהארץ ומהעולם. נופי הכרמים המרשימים והיין האיכותי הגדל ומיוצר כאן הם הסיבה להערכה הגדולה לה אנו זוכים בעולם. בנוהל זה אתם רומסים עבודה והשקעה של שנים הן של משרדי הממשלה: משרד החקלאות, התיירות ואחרים והן של היזמים וכוחות השוק הפועלים בענף.

איננו יודעות מי הגוף אשר פנה אליכם והצהיר כי ישנו מחסור בענבי יין, אך אנו חוששות כי הדבר נעשה שלא בתום לב ומתוך היבט כלכלי גרידא של קומץ יקבים הרואים את טובתם העסקית לפני טובת כלל הענף.

לאור האמור והמפורט לעיל, עמותת יקבי הבוטיק מבקשת לעצור ולהוריד מסדר היום את הנוהל כפי שפורסם ולבחון מחדש מול הגופים העוסקים בדבר כיצד ניתן לסייע, לתמוך לקדם ולא להרוס את הענף ממנו מתפרנסים חקלאים, יקבים, ספקים ועוד.

על החתום

שרונה פז-בלוגלובסקי

אילנית צמח

אורנה אנגיל

אודליה בנאי